

[Qafqaz Mslmanlar darsinin sdrinin faliyytlrinin analizi](#)

Paazad Azrbaycan Respublikasnda mslman camesinin sekulyarladrlmas taprn yerin yetirir

rannews- slam Respublikas qzeti 28 mordad 1396-c il tarixind (19 avqust 2017) 19846-c saynda "Arzulanmayan xslri mclisin zintin evirmyk" mqalsini drc edib. Mqald Azrbaycan Respublikasndan Allahkr Paazad adl xsin slam Respublikasnn prezidentinin inauqurasiya mrasimin qatlmas tnqid olunub. 9 hrivr 1396-c ild (31 avqust 2017) mqaly ran-Azrbaycan Dostluq Cmiyytindn cavab nvanlanb. ki mqald deyilnlri aradrmaq, bzi nqtlr diqqet yetirmk .lazm glir. Bu mqSDL hazrk mqal qlm alnd

a) Allahkr Paazadnin ran prezidentinin inauqurasiya mrasimin qatlmasnn tnqidi bu kimi hallarn tkrarlanmamas baxmndan dncli v mntiqi addm sayla bilr. Mmkndr ki, Paazadnin bel mrasimIrd itirak Azrbaycan Respublikas dindarlarnn ran slam Respublikasna etimadna zrb olsun. Baqa sbblr d sadalaya bilrik. Lakin bzi iddialar, o cmldn Paazadnin Azrbaycan Respublikasnda dindar ksim n btn problemlrin mnbsi olmas iddias reallqla uzlaan iddia kimi dyrlndirilmir. Tbii ki, dnyann ikinci i lksi olaraq Azrbaycan Respublikasnda dindar ksim qar mhdudiytyrin daxili v xarici amillri var. Bu amillrdn yalnz biri Allahkr Paazadnin Qafqaz Mslmanlar darsinin risi olaraq izldiyi siyast v atd .addmlardr. Hazrk yazda hmin addmlardan bir qismini yada salacaq

b) ki mqal mlliflrinin razlamad sas mvzu Allahkr Paazadnin sionist rejimi laqlidir. Paazadnin sionist rejimi laqlri inkar olunas mvzu deyil. Qsa internet aradrmas aparsaq, bu rabitni tsdqlyn faktlarla tan ola bilrik. Bununla bel Allahkr Paazad bu rabitli prdlmy chd gstrir. 1394-c il bhmn aynda (2016-c il, fevral) Paazad il sionist rejimin aparc simalar arasnda Bakda gr olub. AB-da Simon Vizental Mrkzinin (Simon Wiesenthal Center) rhbrinin mavini ravvin Abraham Kuper (Abraham Cooper) bu grd Qafqaz Mslmanlar darsinin risinin sionistlrl hmkarIndan mmnunluunu bildirib. Beynlxalq bir konfransda srailin sabiq ba ekinazi ravvini Yona Mesgerl (Yona Metzger) Paazadnin yana fotosu geni yaylb. Azrbaycan mtbuatnda Qafqaz Mslmanlar darsi sdrinin srailin "Cmiyyt n beynlxalq layihlr" qeyri-hkumt tkilatnn rhbri Arye Qutla (Arye Gut) gr iqlandrlb. Bu qbil informasiyalar Paazadnin sionist evrlrl rabbitlrendn danr. (Ibtt ki, bu mvzuda mediaya xmam, mllifin d dil gtirmk istmdiyi baqa faktlar var. Biz mediada getmi bzi mlumatlar nmun kimi gstrdik) ran-Azrbaycan Dostluq Cmiyyti Allahkr Paazadnin Qds Gn mrasimind itirakn xatrladr. Bu bard demliyik ki, Qafqaz Mslmanlar darsi dinl bal ictimai-siyasi msllrd Azrbaycan Respublikasnn sekulyar hkumtinin qoruyucu klapan (ing. safety valve) kimi faliyyt gstrir. Azrbaycan Respublikas bir trfdn slam mklalq Tkilatnn zvdr, digr trfdn sionist rejimi iqtisadiyyat, hrb v thiksizlik sahsind geni rabitlr malikdir. Ilr uzunu Beynlxalq Qds Gn hakimiyyt ial rejimin sfirliyi qarsnda anti-sionist aksiyaya maneilik trdib. Sfirliy aparan btn yollar balanb, srail sfirliyi qarsnda anti-sionist aksiya keirmkd israrl dindarlar hbs edilib. Eyni zamanda Qafqaz Mslmanlar darsi ran-Azrbaycan Dostluq Cmiyytinin iddialarn ksin, tbliat xarakterli v nzartd saxlanlan mhdud tdbirlrl kifaytnilib. Paazad bu gn qdr hmin tdbirlrd srailin ziddin bir klm d dil gtirmyib. Adtn Qaraba konfliktini yada salb, !Flistin xalqna slh arzulayb

c) Haqqnda dandmz iki mqald ziddiyyt douran nqtlrdn biri Allahkr Paazadnin dini :faliyytlridir. Bu mvzuda bzi nqtlr toxunuruq ran-Azrbaycan Dostluq Cmiyyti z sznn vvlind Paazadni qonu Azrbaycan Respublikas v Qafqaz mslmanlarnn rhbri adlandrr. Cmiyytin cavab mktubunun mzmununa baxdqda bel

grnr ki, yuxardak ifaddn istifad leksik shv deyil, mlliflrin bax il rtlnib. Baxn, ar Rusiyasndan miras qalm bir idarnin risi Azrbaycan v Qafqaz mslmanlarnn rhbri adlandrlr!! Bu idar o zaman mslmanlarn Rusiya srhdrlrindn xaricdki dini mrkzlr (hvzlr) v tqlid mrclri (din alimli) il laqsini ksmk, elc d imperiya ideyalarna bal mollalar trbiy etmk n yaradlb. Bu gn Azrbaycan mslmanlar ar Rusiyas v Sovetlr Birliyindki azlq deyil, Azrbaycan Respublikasnda mtlq ksriyytdir. Qafqaz Mslmanlar darsi sekulyar hkumtin lind bir alt olaraq eyni faliyytlri icra edir. Paazadnin rhbr adlandrlmasnn dzgn mnasibt olmad o zaman daha aydn grnr ki, bu xsin Azrbaycan dini camesind he bir nfuz sahib .olmamasna nzsalaq

Modern.az sayt Azrbaycanda nfuzlu, xalqn etimad gstrdiyi ruhanilr haqqnda aradrma aparb. Hazrlanm reyting cdvlind n aa nfuz (24%) mhz Paazad malikdir. Bel bir raitd hqiqi ya hquqi xsirin xsi mnafe v ya hr hans mqSDL Paazad kimi bir frdi nfuzlu sima, Qafqaz mslmanlarnn rhbri, slam Respublikas il Azrbaycan v Qafqaz mslmanlar arasnda krp kimi tantdrmas Azrbaycan dindarlarnda rana qar bdbinlik yarada bilr v bel tqdimat byk xyantdir. Dostluq Cmiyyti z cavabnda bel iddia edir: "eyxulislam Sovetlr Birliyi dalandan sonra Heydr liyevin dstyi il, komunist rejimi trfindn mhv edilmi ziyartgahlar brpa edib, mscidlrin say mstqillik dvrnn balancnda 17 idis, hazrda 2000-i tb." Maraqlar ki, bu sassz iddia il Dini Qurumlarla zr Dvlt Komitsinin sdri Mbariz Qurbanl x edir. ran slam Respublikasnn rsmilri il grd bu idian sslndirn komit sdrindn hl d hmin mscidlrin adn v yerini soruan olmayb. Komit z saytna bu gn qdr cmi 270 mscid bard mlumat verib. Digr trfdn, Qafqaz Mslmanlar darsi v Allahkr Paazad mscid v ziyartgahlarn brpas sahsind he bir msuliyyt damr. Dostluq Cmiyyti Bibi Hkim ziyartgah kimi ziyartgahlarn yenidn qurulmasn, Heydr Mscidi kimi mscidlrin tikilmsini Paazadnin xidmti kimi gstrir. slind bu addmlar daxili v xarici siyastd myyn mqSDL izlyib. Baknn Gnli qsbsind Hzrt Zhra (s.) mscidinin sklmsin qar i dindarlarn mqavimtindn sonra prezidentin xanm Mehriban liyevann balq etdiyi Heydr liyev Fondu bel layihlr icra edib. Prezidentin birbaa nzarti altnda da oxar addmlar atlb. Dostluq Cmiyytinin iddiasnn ziddin olaraq Nardaranda Bibi Hkim ziyartgah qsb sakinlrinin, Azrbaycan dindarlarann tla il, Nardaran Asaqqallar urasnn .nzarti altnda tmir olunub v bu id Azrbaycan dvltinin he bir rolu yoxdur

Dostluq Cmiyyti bildirir: "eyxulislam Qumdark azrbaycanl tlblrin problemlrini hll etmk n nmaynd tyin edib v bu yolla Qumdark tlblrin ehtiyaclarln tmin etmkl muldur." Ala gln ilk sual budur ki, Dostluq Cmiyyti n n Paazadnin Qumdark nmayndsin slam Respublikas qzetind yazlanlar cavablamaq icazsi vermyib? Hqiqt budur ki, Qafqaz Mslmanlar darsinin Qumdark nmayndsi azrbaycanl tlblrin problemlrini hll etmk yox, Azrbaycan Thiksizlik Xidmtinin qarya qoyduu mqSDLri hyata keirmkl muldur. Amma bu nmaynd Azrbaycan Respublikas hkumtinin azrbaycanl tlblr haqqnda sassz bhlrini aradan qaldrsayd faydal .ola bilrdi

Dostluq Cmiyytinin cavabnda deyilir: "Allahkr Paazadnin tbbs il Bakda v Azrbaycann baqa hrlrind 8 elm hvzsi tikilmkdir. Azrbaycan Parlamenti v dvlti trfindn xaricd dini thsil aid mhdudiytylr nzrd tutulmasnn Qafqaz Mslmanlar darsinin risin aidiyyati yoxdur." Bu iddia el bir zamanda sslnir ki, Azrbaycan prezidentinin Rhbr Aytullah Xamenei il gr haiysind Paazad hmin 8 elm hvzsinin tikintisi bard mlumat verib. slind bunlar elm hvzsi yox, Azrbaycandak hqiqi hvzli qapamaq n nzrd tutulmu kolleclrdir. Msln, Nardaran ziyartgahnda yerln elm hvzsini dadb, orada bir kollec tikirl! Bel thsil ocaqlarann mzunu n uza sekulyar dvltin mnafelrin uyun biliklr yiylnc. Bel thsil ocaqlarann yetirmsi msln Elad Miri kimi bir xs ola bilr. Elad Miri yaxn kemid Kulis saytna msahibsind deyib ki, nhayt Meracn (Hzrt Peymbrin sma sfrinin) uydurma olmas hqiqtin atdm, Quranda merac ad kilmir!! Dostluq Cmiyytinin dini mhdudiytylrin Qafqaz Mslmanlar darsin aid olmamas il bal iddiasna cavab olaraq demliyik ki, bu mhdudiytylr el Paazady aiddir. Azrbaycan

Respublikasnn hkumt v parlamenti 2015-ci il noyabr aynda (1394, azr) Nardaran hadislrindn sonra dini fallar v ruhanilr mhdudiyyt yaratmaq n addm atd. Bir mddt sonra Qafqaz Mslmanlar darsinin nfuzunu artrmaq, bu idarnin thlksizlik xidmti il laqlrini gclndirmk n bzi mhdudiyylrin aradan qaldrlmas fallar v ruhanilrin ruhani idarsi v .thlksizlik xidmti il hmkarl il rtlndirildi

Dostluq Cmiyytinin cavabnda Paazadnin cnab Aytullah Nuri Hmdani il Bak sfrind hmkarl yada salnr. Bu bir msbt nqt kimi xsusi vurulanr. Yada salaq ki, cnab Paazad azsayl, amma nfuzlu iranl dostlar vasitsi il zn qar dini camenin mnasibtindn mlumatldr. O bilir ki, bu camed sevilmir. Buna gr d bir tqlid mrcsini mayit etmk frstindn maksimum bhrlnmy, bu yolla dindarlar arasnda nfuz qazanmaa alr. ox tssf ki, onun bu tla Azrbaycan dindarlarna baha baa gldi. Aytullah Nuri Hmdaninin Bak sfrind onun Gnc xalq il gr ngllndi. Paazad Aytullah Nuri Hmdaninin Nardaranda olmas n rait yaratd. Bu ziyart zaman Aytullah Nuri Hmdani Paazadnin tsvvrn glmyn eql qarland. Nardaran v traf qsb dindarlar dini arlar sslnndirmkl tqlid mrcsin z sevgilrini izhar etdirir. Azrbaycan hkumti Nardarana tzyiq n hmi bhan axtarr. Bir ne ay sonra nc mediada tbliatla bir ssenari hazrland. Hac Tale Barzad Aytullah Nuri Hmdaninin lini pdy n xaric bal frd kimi tantdrld, onu Ben Laden, Molla mr, I-Badadi il mqayis etdirir. Sonra Tale Barzadnin Nardaran qsbsind gizlnmsi kimi saxta iddia irli srb qsby qoun yeritdir. Bu hadis 4 dindarn hadt atmas, 100- yaxn ruhani v dindarn hbs alnmas il tamamland. mam Hseyn () mktbin hrmtsizlik gstrildi, zadarlq bayraqlar yandrid, Qum Elm Hvzsın qar irkin tbliata start verildi. Azrbaycan mediasnda anti-ran tbliat balad, Nardaranda dini atmosferi dyimk n hr yola I atld. Btn bu hadislrd Paazad seyri mvqe tutdu, Azrbaycan hkumtinin slama qar vhi addmlarna don geydirmey sy gstrdi. Hadisdn drhal sonra Qafqaz Mslmanlar darsinin iki ruhanisi mcburi olaraq Azrbaycan Dvl Televiziya bksind x etdi, Hac Tale Barzadnin faliyytlri pislnildi. Onu xaric (ran) ilyn bir xs, terroru adlandrclar. Paazad bu siyasti davam etdirir. Bir ne ay nc Azrbaycan ilrinin Hac Cavad mscidinin sklmsin etiraz zaman Paazad etirazlar kiik qrup, .xaricdn (siz "ran" oxuyun) tsirlnn frdlr adlandrd

Dostluq Cmiyyti z cavabnda bel iddia edir: "Paazad Rhbr Aytullah Xameneiy tqlid etmk thlksini d z zrin alb." Dostluq Cmiyytindkilr bilmmi deyil ki, Paazad ona baha baa glck addm atmaqdan uzaq mhartli siyastidir. O, Aytullah-zma Xameneiy tqlid etdiyini byan etmkl Azrbaycan dindarlarnn tnqidindn yavnmaq istyir. Azrbaycan dindarlarnn ksri ran slam Respublikasna rbtlidir v Rhbr Aytullah Xameneini sevir. Paazad ran v Rhbr yaxnlın byan etmkl hm d Bak il Tehran arasında rabiti rolunu zrin almaq istyir. Bu mvzuda slam .Respublikas qzetind nmunlr gstrilmidi

Dostluq Cmiyyti z cavabnn bir hisssind yuxardak nqtlri yada salaraq bel bir sual sslnndirir ki, iki lk arasında mnasiblrin inkiyafna qar olanlar eyx (Paazad) kimi bir xsi hans sasla anti-din xs sayr? Bu sualn cavabnda dey bilrik ki, iki lk arasında mnasiblri hazrda xsiyyeti nzrdn keiriln Paazad kimi biri il rtlndirmk shvdir. Paazadnin ran slam Respublikas prezidentinin inauqurasiya mrasimind itiraknn tnqidi il ran-Azrbaycan mnasiblrinin inkiyaf arasında n laq ola bilr?! Azrbaycan Respublikas Parlamentinin spikeri inauqurasiya mrasimin qatld. Bu halda Paazadnin iranl dostlarnn onun xsi sevgisini cavablandırmaq n slam Hmryliyi Konfransna xeyir-dua istyini qbul etmlrin ehtiyac qalmrd (Iham liyev 2017-ci ili slam Hmryliyi li elan etmeli) Paazadnin iranl dostlar bu simvolik tdbir dstk vermeli yana Paazadni inauqurasiya mrasimin qatdlar. kincisi, Paazadnin anti-din addmlar v .siyastlri o qdr aydndr ki, onu rt-basdr etmk mmknszdr

Paazadnin dini faliyytlri bard deyilnldn lav onlarla baqa nqt sadalaya bilrik. Onlardan :bzilrin xlas kild iar edirik

Cnab Paazad tn ramazan ay astanasnda sionist rejimin, Ali-Sud rejiminin, Ali-Xlif rejiminin pislnmsinin qarsn almaq n imam-cm v imam-camaatlara, digr dindarlara

.shbtIrd, xtblrD mtbuatda v mediada xlarda qadaa qoymudu

Cnab Paazad tn ilki mhrrm ay astanasnda Lnkran hrind Dvlt Komitsinin milli-mnvi dyrler hsr olunmu toplantsnda demidi: "zadar dstlrin kld yr Aura zadarlqlar mrasimin mnasib deyil, buna gr d bel hrktlr Qafqaz Mslmanlar darsinin Qazilr urasnn fitvas il qadaan olunur." Bu fitvaya saslanaraq Azrbaycan Respublikasnn thlksizlik v polis qvvlii zadar .dstlrin k yrlrin mane oldu

Cnab Paazad Azrbaycan hkumtinin vhabilr v nurularla problem yaamad yaxn kemi qdr bu qruplarla isti rabit saxlayrd. Bu mnasibtlr Azrbaycan Respublikasnda i cryannn ziflmsin xidmt edirdi. Bundan lav Kral Abdullah Beynlxalq Dinlararas v Mdniyyetlraras Dialoq Mrkzi trfindn Allahkr Paazadnin bu mrkzin zvlyn dvti msbt cavablandrlid. Vhabi mrkzin tklifinin qbul olunmas Qafqaz Mslmanlar darsinin vhabiliyin mnvi atas saylan Ali-Sud rejimi il .laqlrini gstrir

Cnab Paazad Dostluq Cmiyytinin cavabnda Azrbaycan Respublikasnn i eyxlislam adlandrlr. Qeyd edk ki, daim tla gstrilir ki, Respublikada ilrin say az gstrilsin. Amma ictimai sorulara, Azrbaycan alimlrinin dediyin gr Azrbaycan Respublikasnda ilr lk halisinin minimum 80-85 faizini tkil edir. Paazad is halinin 65 faizinin i olduunu sylyir. Rhbr Aytullah Xamenei Iham liyevl grd cmiyytin trkibin gr Azrbaycan dnyann ikinci i lksi adlandrd. Rhbrin byanat mvzunun hmiyytini gstrir. Tssf ki, cnab Paazadnin Azrbaycan Respublikasnda i kimliyini zifldn faliyytlri yuxarda sadalanalarla baa atmri. Paazad bir frmanla Qum, Ncf hvzlrind qbul olunmu ruhani libasn Azrbaycan ruhanilrin qadaan edib. Ruhanilr idarsin bal din xadimlri Trkiy din xadimlrinin libasna bnzr bir libas geymy mcburdur. Paazad z d adtn bel geyinir. Yalnz iranl rsmilrl grd v ran slam Respublikasna .sfri zaman hvzy mxsus ruhani libasndan istifad edir

2012-ci ild Bakda Avroviziya (Eurovision) musiqi yarmalar astanasnda rsmi Bak geyparada icaz vermedi. Bir mslman hrind bel paradn keirilmsin tqlid mrclri geni kild etiraz bildirdi. mam-cmlr, xalqmz etiraz etdi, qeyrtli Tbriz halisi Azrbaycan Respublikasnn Tbrizdkı konsulluu qarsnda etiraz aksiyas keirdi. Rsmi Baknn bu etirazlara mqavimt gc yox idi. Bu zaman Paazad Gncdki nmayndnsini, Hac Tahir adl xsi bir qrup dindarla rann Bakdak sfirliyi qarsna gndrdi. Sifarili aksiyann itiraklar mrhum mam Xomeyni v Cnab Rhbrin thqiramiz spkili killrini gtrmdlr. Paazadnin nmayndsinin is ran leyhin msahibsi Bak .televiziyasnda yaymland

Cnab Paazadnin Azrbaycan Respublikasnda dindar mhbuslara biganliyi onun dini kimliyini gstrn baqa faktordur. Azrbaycanda siyasi mhbuslarn d ikisi dindarlardr. slam Partiyasnn sdri doktor Mvsm Smdov mktblrd hicab qadaasna qar 12 dqiqlik xna gr 12 il azadlqdan mhrum edildi. Smdov tn 6 ild hbsxanada ardcl ignclr mruz qalb. Azrbaycanlı ruhani Hac Srdar Hachsnli (Babayev) Qum Elm Hvzsind thsil ald v Masall rayonunda cm namaz qld n 3 il azadlqdan mhrum edildi. Qafqaz Mslmanlar darsinin sdri hl d bu hadisler .mnasibt bildirmiyib, onlarn azadl n he bir tsirli addm atmayb

Dini sahd Paazadnin diqqti kn ilrindn biri dini mnasiblrdn v dyrli dini xsiyytlrdn Azrbaycan hkumtinin mqSDLri yolunda sui-istifad etmsidir. Paazad tn illrd Fatimiyy gnlri mrasimlindrind prezident v onun xanmn triflmkl mul olub. Cnab Paazad onlar slam xidmtisi .adlandraraq n ifrat tbehlrdn bel kinmyib

Paazad ran slam Respublikasnn Bakda alan siyasi v dini xsiyytlri il smimi mnasibt qurmaqla onlarn mnvi v tsirli dstklrinin qarsn alb. Paazadnin "hdiyy diplomatiyasnda" byk mharti var. O, ahsaya ziyaftlr qurmaqla yuxardak mqSDLri izlyir. Rsmi Bak rann siyast, mdniyyt v din sahsindki nmayndlrinin n adi faliyytlrin Paazadnin xeyir-duas il icaz verir. !Belc iranl nmayndl Paazady borclu qalm olur

Bli, cnab Paazadnin yuxardak xsusiytlrl yana Aura gn qan vermk, dini kitablarn nrin dstk

!!olmaq kimi xeyirli ilri d var

:Son sz

Yuxardak nqtlii nzrdn keirdikdn sonra dnrsn ki, bir qzetzd Paazady qar tnqid dzmszlk gstrn, Paazadni tmiz xarmaq n hr yola I atan ran-Azrbaycan Dostluq Cmiyyti n n tn illrd slam v rana qar txribatlara mnasibtd seyri mvqe tutub? Bu cmiyyt gerkdin ran-Azrbaycan dostluuna, yoxsa cnab Paazady xidmt edir?! gr bu dostluq cmiyyti ictimai-siyasi, dini msllr mdaxilni rva bilirs, n n bu gn qdr iki il bundan nc balam v bu gn d mhkmd ruhanilrin rlnmsi il davam edn Nardaran prosesin mnasibt bildirmiyib?! Bu gn d Nardarann daxilind Daxili Qounlarnn postlar keik kir. Bu prosesd dfirl ran slam Respublikas aalanmdr. Dostluq Cmiyyti is bir df olsun mnasibt aqlamr. Bu cmiyytin bzi zvlri ran slam Respublikasnn diplomatik nmayndliyind nufuzlar hesabna cmiyytin adndan iqtisadi maraqlar n sui-istifad edir. rann Azrbaycandak siyasi v mdni nmayndliklirindn dostluq cmiyytin yeni qatlanlar var. Onlara tvsiy edilir ki, ran slam Respublikasnn strateji mafafelrini hr eydn stn tutsunlar. Bu cmiyyt qeyri-dvlt tkilat olaraq drin tarixi, dini, mdni mtrklikleri olan ran v Azrbaycan xalqlarnn dostluunu gclndirmek n almaldr. Bu gn qdr hmin cmiyyt bu istiqamtd addm atmayb. ran-Azrbaycan Dostluq Cmiyytindn gzlni budur ki, prioritetlri dzgn anlayb Azrbaycan dindarlarnda ran slam Respublikas v Cnab Rhbr mnasibtd etimadszlq yaratmaa son qoysun, z vziflirini yerin yetirsin. Tbii ki, yuxar tkilatlar .bel cmiyytlrin iqtisadi v mdni faliyytlrin vvilkindn daha artq nzart etmlidir

Mustafa Mrtzvi